

Verksamhetsberättelse

2023

SAMHÄLLSKONTRAKTET

Inledning

Samhällskontraktet hanterar prioriterade samhällsutmaningar som kräver samverkan och innovation. Under 2023 fortsatte arbetet att bedrivas utifrån ett missionsinriktat angreppssätt. Vinnova definierar det som:

- Ett missionsorienterat arbetssätt handlar om att förändra hela system. För detta krävs ett tvärvetenskapligt perspektiv och engagemang från aktörer på alla nivåer. Det handlar om att bryta silos och låta aktörer som annars inte träffas diskutera problem och lösningar. Syftet är att alla ska jobba åt samma håll med ett gemensamt mål i fokus.

Det ger grund till att hantera komplexitet där samarbeten skapas över såväl akademins disciplinära gränser, kommunernas förvaltande gränser som omliggande samhällets sektoriella gränser.

Vision - målet vi strävar mot och fungerar som vår kompass

Ett tryggt och hållbart samhälle präglad av tillit där du som invånare känner dig inkluderad och ges förutsättningar att uppnå din fulla potential genom hela livet.

Mission – beskriver hur vi arbetar för att nå visionen

Tillsammans lösa komplexa samhällsutmaningar, skapa lärande, sprida kunskap och insikter genom målmedveten och innovativ samproduktion mellan Samhällskontraktets parter, invånare, civilsamhälle och näringsliv.

Fokusområde – Alla barn och unga lyckas

Samhällskontraktet ska bidra till förbättrade skolresultat, hälsa och trygghet för alla barn och unga i våra kommuner oavsett bland annat kön, bakgrund och stadsdel.

Fokusområde – Välmående och självständiga äldre

Samhällskontraktet ska bidra till att kommunernas äldre invånare oavsett kön och bakgrund upplever ökad hälsa, aktivitet, delaktighet, självständighet samt trygghet i sina liv.

Övergripande utveckling 2023

1. Innovation och utveckling

Portföljstyrning innebär att flera olika initiativ drivs parallellt med syfte att åstadkomma förflyttning och bidra till lösning inom ett visst fokusområde. Inom initiativen utvecklas och testas olika lösningar och koncept som bidrar till att uppnå fokusområdets mål. Under 2023 startades och genomfördes ett flertal initiativ. Vissa avslutades under året och vissa fortsätter in i 2024.

Samhällskontraktets processtöd arbetar inom områdena design, innovation och systemförändring. Processtödet bistår i att driva initiativen, att processleda core teams arbete och att arbeta med innovation i initiativen.

Processtödet arbetar också för att säkerställa ett lärande inom och mellan initiativen. I det dagliga arbetet genomförs utbildningsinsatser inom systeminnovation för att stärka kunskap och kompetensen hos de individer som deltar i initiativen.

2. Styrning och ledning

Portföljstyrning är ett effektivt verktyg för att arbeta med systemtänkande i innovationsarbetet. Core teams förmåga att se helheter, driva innovation och skapa lärande i konkreta initiativ har stärkts. Core team har en årsplanering där prioritering och uppföljning av portföljerna sker löpande.

Verksamheten har uppnått högre grad av tydlighet, kontroll och självförtroende genom att klargöra ansvarsuppdelningen mellan den strategiska, taktiska och operativa nivån. Den strategiska nivån pekar ut riktning, den taktiska nivån skapar engagemang och skapar förutsättningar för det operativa arbetet. Strukturen leder till bättre framdrift och resultat i initiativen.

3. Kommunikation

Mest fokus har legat på att stärka den interna kommunikationen inom och mellan styrelse, core team och processtöd. Det har skett både genom ändrade arbetsätt med tätare kontakt med ökad informationsdelning och konkreta åtgärder som etablering av ett intranät och nya processledarrapporter till styrelsen.

Andra fokusområden har också varit att stärka kommunikation inom initiativen för att främja framdrift och lärande, samt ökad kännedom om Samhällskontraktet inom respektive part.

4. Bemanning

Ett kompetent och engagerat team bemannar nu processtödet kärna. I kombination med den 'yttre ringen' där resurser i form av vetenskaplig ledare, senior rådgivare, följeforskare, processledare till enskilda initiativ och andra nyckelkompetenser finns tillgängligt för att kunna bidra till Samhällskontraktets uppdrag.

En tydligare struktur har vuxit fram där varje initiativ har en initiativägare från någon av parterna.

Studenter har även tagits in både som studentmedarbetare och grunden har lagts för att fler uppsatser och exjobb ska kunna skrivas 2024. MDU har beslutat att tillsätta fler representanter till Core Team med representation från samtliga akademier (tillsättning först 2024).

5. Uppväxling

Under året beviljades ytterligare finansiering på 11 129 000 SEK bestående av två forskningsprojekt, en femtio procentig anställning i processtödet under två år samt en mindre summa för en ansökan. Utöver dessa medel tilldelade MDU ytterligare 10 miljoner SEK per år till Samhällskontraktet för tvärvetenskaplig forskning, jämnt fördelat från de fyra akademierna.

Välstånd och självständiga äldre

Välmående och självständiga äldre

Forumserie: Välmående och självständiga äldre

Forumserien 'välmående och självständiga äldre' skedde vintern 2022 och våren 2023. Ca 35 aktörer från kommun, region, näringsliv och civilsamhälle träffades under 3 träffar.

Effekt: Serien ledde till en gemensam förståelse för komplexiteten i olika samhällsutmaningar kopplat till 'välmående och självständiga äldre', att utveckla samhällsmål (missions) som kan ta oss närmare norrstjärnan 'Välmående och självständiga äldre', samt att börja identifiera möjligheter för innovation.

Testbädd: Ängsgärdet

Vi utforskar hur det nya särskilda boendet Ängsgärdet skulle kunna fungera som en testbädd för Västerås vård och omsorg. Staden har arbetat intensivt inom förvaltningen för att ta fram en uppdragsbeskrivning som tar höjd för framtidens behov och möjligheter. Under hösten har vi faciliterat ett inlyssningsarbete med olika aktörer, målgruppen och forskare, samt genomfört en omvärldsanalys. Detta lägger grunden för vårens labbar.

Effekt: Höjd kompetens inom metodik för innovationsprocesser, benchmarking av arbetssätt, samt utvecklade samarbeten och insikter om akademiska äldreboenden i andra kommuner.

Utbildning i komplexa dialoger

Som ett led i arbetet med måltider och möten, gick en särskild grupp av samtalsledare från Eskilstuna kommun en unik utbildning. Syftet var att öka deras kompetens för att effektivt leda komplexa dialoger.

Effekt: Utbildningen, som var skraddarsydd, bidrog till att höja kompetensen i komplexa dialoger så att samtalsledarna kunde leda och fördjupa samtal med Eskilstunas invånare, civilsamhälle och näringsliv. Dessa samtal syftade till att identifiera behov och hitta passande lösningar som gynnar Eskilstunas äldre.

Labbserie: Hälsofrämjande team

En grupp engagerade verksamhetsledare och undersköterskor från Eskilstuna kommun har i samarbete med Samhällskontraktet och forskare från Mälardalens högskola (MDU) utvecklat en innovativ metod för att förbättra livskvaliteten hos äldre invånare i Eskilstuna.

Effekt: Denna metod, som bygger på arbete med hälsofrämjande team, syftar till att skapa en meningsfull och hälsosam vardag för äldre. Genom att fokusera på att upprätthålla hälsa och välmående, bidrar metoden till att äldre personer kan bo kvar i sina egna hem längre, vilket ger dem ökad livskvalitet och självständighet.

Johanna Derehall om Hälsofrämjande team

Det värdet Samhällskontraktet har bidragit med vid våra labbtillfällen är främst att få gruppen med på banan. Syftet med det hälsofrämjande teamet vart betydligt tydligare för dom. Jag känner även att de som sitter med i gruppen verkligen har fått varlt delaktiga i hela processen. Det har vidare medfört att jag som chef inte behöver implementera arbetssättet på egen hand. Den delen är redan klar.

Vidare har det vart väldigt givande att ta del av hur andra professioner har berört det ämnet vi har labbat kring. Det har bidragit till ett bredare perspektiv och vi slapp uppfinna hjulet på nytt. Bidrog till lite extra omvärldsbevakning som jag säkerligen inte hade haft del av utanför detta labb. Våra labb dagar bidrog till en tydligare struktur, en ny mall som funkar riktigt bra i praktiken och ett mer sammanhållet team. Det jag främst tar med mig är upplägget av att skapa tillsammans. Det har gett mig det allra största värdet i detta. Vissa av metoderna kommer jag absolut ta med mig vidare i andra utvecklingsfrågor som vi bedriver på enheten. Även om jag vet om det sen innan så sätter detta också värdet i vad det ger att samverka med andra aktörer.

Johanna Derehall, enhetschef Skiftinge hemtjänst, Eskilstuna kommun

Labbserie framtidens kompetensförsörjning

För att möta Eskilstuna nämndens målbild för 'Framtidens vård och omsorg 2035' och även den nationella omställningen 'God och nära vård', krävs modiga vägval och satsningar. Labbet bidrog till en djupare förståelse för de utmaningar som finns och konkretiserade arbetet genom att skapa "att-göra-listor".

Effekt: Labbserien för framtidens kompetensförsörjning markerade startpunkten för de strategiska beslut och åtgärder inom kompetensförsörjning som behövs för att nå dessa mål.

Jonas Lostelius om Initiativ Framtidens kompetensförsörjning

För mig som medlem i arbetsgruppen har Samhällskontraktet bidragit med arbetsmetodik och faciliterat kvalitativ idégenerering, vilket varit avgörande då vi inte besitter denna expertkunskap inhouse. Jag har lärt mig om den specifika arbetsmetodiken, vilket inte bara gett viktigt input till arbetsgruppens arbete och även breddat våra kunskaper om olika arbetsmetoder.

Jonas Lostelius, utredare, Eskilstuna kommun

Initiativ: Måltider och möten för seniorer

Med en växande äldre befolkning och ett ökat behov av självständighet, söker vi efter hållbara lösningar som kombinerar måltider med social samvaro.

Detta initiativ syftar till att utveckla innovativa och inkluderande lösningar som främjar självständighet och livskvalitet för Eskilstunas seniorer, utanför den traditionella vård- och omsorgssektorn. Målet är att identifiera vilka behov som finns och testa lösningar kring frågeställningen: Vad behövs för att Eskilstunas äldre ska känna sig trygga och självständiga kring måltider?

Effekt: Genom detta initiativ skapar vi tillsammans med seniorer, näringslivsaktörer, civilsamhällesaktörer, kommunmedarbetare och politiker praktiska koncept, med målet att främja välmående och självständighet bland äldre.

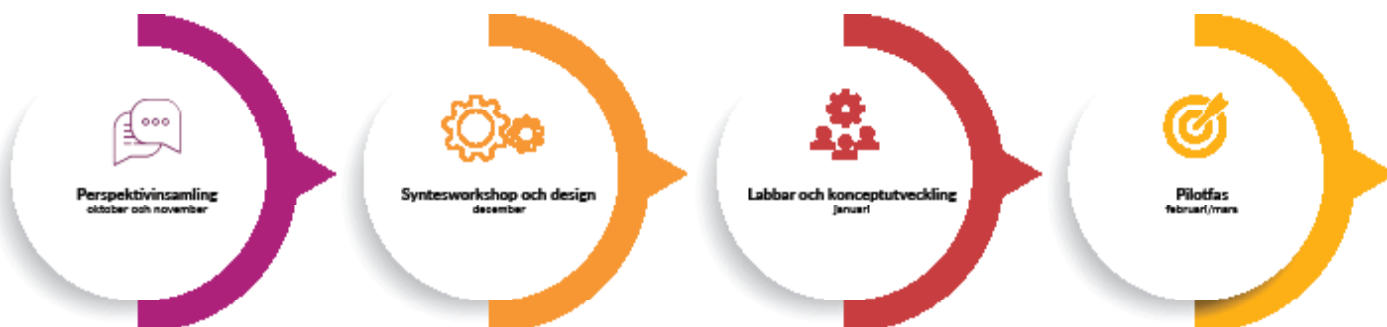
Fridha Söderqvist om Måltider och möten

I min roll i samarbetet med Samhällskontraktet har jag bidragit med förslag till initiativ, beskrivit behov och verksamhet, och deltagit i workshoppar och arbetsmöten mm. Samhällskontraktet har bidragit med innovation, kunskap, nya infallsvinklar, stöd och resurser att samla viktiga resurser i ett initiativ. Har varit väldigt bra sammanhållet med en god struktur samtidigt som det varit en tydligt verksamhetsnära koppling. Flera nya samarbeten, kunskapsutbyten, modeller och idéer har formats och funnits utrymme för att jobba tillsammans med och i. Detta är ett viktigt samarbete och stöd för mig i verksamheten att få hjälp med att strukturera formulerat, samla och utveckla helt nya arbetssätt för att möta våra utmaningar i samhället och i vård- och omsorg. Jag ser samarbetet som en viktig förutsättning att tänka nytt och få fler att dela bilden av vad vi står inför som samhälle och få fler att vilja vara med och bidra med olika delar. Där har måltider och möten verkligen varit ett sånt initiativ som jag hoppas ska ge många ringar på vattnet och vara till stor nytta för våra seniorer både nu och i framtiden.

Genom samarbetet har jag lärt mig att det finns ett stort intresse och engagemang för att bidra till dessa frågor. Det har betonat vikten av att föra dialoger med invånare och andra aktörer ur olika perspektiv. Detta har bidragit till att skapa nya insikter och idéer när flera professioner och individer arbetar tillsammans.

Jag ser fram emot att fortsätta utveckla nya idéer och initiativ, och att fortsätta utveckla de projekt som redan är påbörjade.

Fridha Söderqvist, Verksamhetschef Äldreomsorg på Eskilstuna kommun

Minilabb: Ofrivilligt ensamma äldre

Genom att möta sju sakkunniga som arbetar i nära dialog med äldre i Västerås stad och Eskilstuna kommun, fick studenter från Teknikbaserat Socialt Entreprenörskap vid Mälardalens universitet en unik möjlighet att lära sig mer om utmaningar kopplade till ofrivillig ensamhet i dessa kommuner. De fick även praktisera idéutveckling och problemlösning i verkliga situationer.

Effekt: Minilabbet etablerade genom Samhällskontraktet en arena för samverkan mellan studenter och sakkunniga. Syftet är att gemensamt främja utvecklingen av hållbara och innovativa lösningar på problemet med ofrivillig ensamhet bland äldre, ett växande samhällsproblem.

Christina Becker om Minilabb Ofrivilligt ensamma äldre och om Måltider och möten

I labbet med måltider kopplar det till en pågående utredning om måltider i Eskilstuna kommun och som jag håller i. Det finns ett stort värde i att få en inblick i vad labbet för med sig och som kan påverka utredningen. Min uppfattning är att Samhällskontraktet är en väldigt viktig arena för samverkan mellan akademi och kommun. Vi befinner oss i stora samhällsutmaningar och behöver hitta sätt för att möta behoven och hitta nya vägar framåt. Det gör man bäst tillsammans. Till exempel var labbet om ofrivillig ensamhet mycket givande för mig, därför att jag fick en insikt i hur studenterna tar sig an en uppgift och hur de tänker kring området. Samtidigt kunde jag dela med mig av min erfarenhet och kunskap till studenterna. Det ger ett stort värde att mötas unga och äldre och dela kunskaper och tankar. Ett lärande för båda parter.

I labbet om ensamhet tog jag med mig lärdomen att diskutera med studenterna, att ta del av deras "värld" så att säga. Där tror jag att båda parter har att lära av varandra. Jag tyckte också att de på kort tid tog sig an uppgiften och levererade inom ett område, som flertalet av dem inte har så stor erfarenhet av. I måltidslabbet var det för mig en ny metodik vi tillämpade och som kan appliceras i fler utvecklingsarbeten. Här blir resultatet av samverkan med seniorerna och övriga aktörer intressant att ta del av. Jag uppskattar den etablerade samverkan som finns mellan universitetet och Eskilstuna kommun och tror att vi kommer att dela en rad samarbeten framöver, utöver dem som redan finns. Avslutningsvis är det också givande att få lära mig lite om hur ni lägger upp labben, alltså struktur och innehåll, samt ert sätt att sammanställa material, rätt omfattande sådana dessutom vad gäller måltidslabbet.

Christina Becker, utredare, Eskilstuna kommun

**Alla barn
och unga lyckas**

Initiativ: Demokratisk infrastruktur

Detta stadsövergripande initiativ i Västerås har fokuserat på att utforska beteenden inom det rådande systemet och dess underliggande orsaker. Tjänstepersoner, medarbetare och nyceklaktörer från civilsamhället som gått mellan att utföra mikro-handlingar i deras vardag till att reflektera som grupp.

Effekt: Arbetet har resulterat i viktiga insikter om var insatser behövs för att stärka den demokratiska praktiken i staden. Det har även bidragit till ökad kompetens och mod bland deltagarna att driva förändring inom sina verksamhetsområden.

Robert Holm om Initiativ Demokratisk infrastruktur

Samhällskontraktet har hjälpt mig kopplat till den utvecklingsresa som jag står inför i mitt vardagsarbete. Jag arbetar med förebyggande preventionsarbete i en värld där utvecklingen pekar åt fel håll. Att då få stöd i att hitta sätt att bemöta den samhällsförändringen har varit mycket värdefullt. Genom arbetet med demokratisk infrastruktur har vi fått syn på oss själva som organisation men också människor inom de system vi arbetar och lever i. Fokus har legat på hur vi genom mikrohandlingar kan putta system åt rätt håll, vilket har gett en känsla av möjlighet till påverkan som vanligtvis är svår att uppleva när man arbetar med stora samhällsfrågor.

Genom nätverket som arbetat med frågan har jag breddat min syn på komplexitet. Jag tror detta är mycket värdefullt för fortsatt arbete för samtliga i arbetsgruppen och utifrån den insikten så kan dessa typer av initiativ även påverka organisationen i stort. Samhällskontraktet har gett mig en arena för lärande. Att ha ett sammanhang för att kunna arbeta med rotproblematik har varit mycket givande. Det har lett till nya insikter kopplat till mitt arbete inom en politiskt styrd organisation utifrån ett systemiskt perspektiv, vilket har lett till nya insikter om hur vi bör arbeta med komplexa samhällsfrågor. Kopplat till mitt arbete framöver har det gett mig en förståelse för hur vi kan arbeta utifrån en systemisk samhällssyn vilket underlättar mitt utvecklingsarbete framledes.

Robert Holm, samordnare för ungdomsdialog i Västerås stad

Tecken på Framgång - En Fortsättning av 'Cornerstone Indicators'

Inom ramen för Samhällskontraktet har ett initiativ utvecklats för utmaningsdriven utbildning, där studenter från MDU får möjlighet att arbeta nära kommunens verksamheter. Initiativets utformning leds av doktoranden Johannes Finnman, i nära samarbete med Skultuna kommunedel.

Under vårterminen 2024 kommer studenter inom socialt arbete samt folkhälso- och beteendevetenskap att genomföra sina examensarbeten i samverkan med Skultuna kommunedel. Frågeställningarna för examensarbetena har utvecklats gemensamt av forskare och verksamhetsföreträdare.

— "Samarbetets syfte är att skapa en miljö där studenter kan tillämpa sina teoretiska kunskaper i praktiken, samtidigt som de bidrar till att lösa konkreta problem och frågor som är aktuella för staden. Det ger studenterna en unik möjlighet att få insyn i och bidra till samhällsutvecklingen", förklarar Johannes Finnman.

Alla barn och unga lyckas

Testbädd: Skultuna

2023 är år två för testbädd Skultuna och en rad olika initiativ drivits (se nedan). Relationer har stärkts och möjliggjort ett bredare gemensamt arbete.

- På barn och ungas villkor
- Styrning och ledning av Drömfabriken
- Skultuna Andan 2.0
- Cornerstone Indicators
- Studentcoacher

Det går att läsa mer om dessa initiativ på Samhällskontraktets hemsida.

Maria Reisten om initiativ på Barn och ungas villkor

Min roll har varit att tillsammans med Samhällskontraktet både identifiera områden lokalt i Skultuna som kan utvecklas med stöd av vetenskap och innovation samt att testa det som vi har utvecklat i den kontext Skultuna befinner sig. Vissa gånger har det varit lätt medan andra varit svårare; särskild när insatsen legat längre från det rådande systemet. Värdet Samhällskontraktet har bidragit med har t.ex. varit nya arbetssätt, nya insikter, tid för reflektion, idéer och koncept, nya samarbeten, o.s.v.

Innan jag arbetade med Samhällskontraktet hade jag stor kunskap om hur barn och unga kan göras delaktiga. I samarbetet med Samhällskontraktet har jag fått insikter och fler argument för varför det har en avgörande roll i en systemförändring. Dessutom har jag flera gånger fått min magkänsla och tidigare erfarenhet bekräftad då vi kunnat koppla reflektioner till forskning. Det här ger mig fler förklaringsmodeller och en tyngd i mina argument. Jag har även fått en större förståelse för vad det handlar om att arbeta med komplexa frågor i jämförelse med komplicerade frågor.

Jag har lärt mig att förankring och förståelse för målet och syftet är viktigare än huret. Detta är en resa som vi just har påbörjat och i skrivande stund tänker jag att vi behöver bli fler som är nyfikna på vad isberget döljer under ytan och inte ta för enkla och snabba beslut utifrån det vi ser i första anblick. Det har varit otroligt utmanande att gå från att se på systemet som komplext och krångligt och att det skapar en otydlig målbild till att acceptera att systemet är komplext med många nycklar och att målsökande är en del av resan.

Det är läskigt och frustrerande i en sådan här resa. Kanske ännu mer läskigt när jag står inför att stötta andra att våga ta stefet pinnen. Jag har i den frustrationen och rädslan kunnat vända mig till Samhällskontraktet för att få stöd. Vilket är och har varit helt avgörande för att kunna fortsätta framåt.

Utan Samhällskontraktets backning och stöttning hade jag inte vågat gå så här långt. Jag har ett väldigt högt förtroende för de processledare som varit med oss hela vägen och jag uppskattar när de ärligt delar det som ses utifrån. Inte för att det är den rådande sanningen utan för att den kommer med ett utifrånperspektiv som kan vara svårt för mig att se när jag är mitt i transformationen. Detta har varit avgörande när jag stundom upplevt att jag är ganska ensam i det här.

- Maria Reisten Lindkvist Västerås stad (Projektledare Drömfabriken)

Initiativ: Physical Literacy

Initiativet handlar om hur fysiska och pedagogiska miljöer kan utformas för att möjliggöra ett perspektivskifte från fysisk aktivitet, där fokus ligger på saker så som antal steg per dag och antal minuter i högre puls, till physical literacy som handlar om att skapa personliga och positiva relationer till rörelse. Kontexten för arbetet är för nuvarande Årby i Eskilstuna kommun men diskussioner om andra miljöer pågår.

Effekt: En samverkansgrupp kring frågan har etablerats.

Camilla Eriksson om initiativ på Physical Literacy

Min roll i relation till Samhällskontraktet (SHK) är främst som forskare, och en av flera som vill utveckla arbetet med physical literacy. Försöker även sakteligen använda Samhällskontraktet (SHK) i utbildningen för att framför allt uppsatsstudenter (kandidatnivå) ska få inspiration att arbeta mer utmaningsdrivet i sina uppsatser och på så sätt även komma närmare olika verksamheter.

Samhällskontraktet har framför allt varit en otroligt viktig plattform för samarbeten. Det är genom, och tack vare, SHK som vi idag har en grupp som ansökt om extern forskningsfinansiering, och kunnat göra det i samverkan mellan MDU (med tre akademier och fem ämnen representerade), Region Sörmland och Eskilstuna kommun. Det är genom SHKs processledning som arbetet fortskridit och som kompetenser rekryterats allt eftersom. Nu väntar vi på svar om finansiering, för att kunna driva physical literacy-arbetet både vetenskapligt och i praktiken. Det är genom denna plattform vi har goda relationer med nyckelpersoner i region, kommun och även med forskare internationellt. Som följd av detta kommer nu en doktorand inom ämnet åka till forskare i Kanada en period. Stödet att processleda detta har varit centralt då detta nätverkande och just processledningen är sådant som inte blir av annars. För mig är det nytt att jobba i så nära samverkan och med den tvärvetenskap som vi nu gör, och i den komplexiteten behövs professionellt stöd (och engagemang) för att driva det framåt. Det arbete som drivs nu hade inte funnits utan Samhällskontraktets stöd.

Jag har lärt mig så mycket! Först och främst utvecklar jag min egna kompetens som forskare i att planera projekt, men också i samverkansarbete, processer och tvärvetenskapligt arbete i praktiken. Det ger mig erfarenhet av den typen av arbete och processer. Jag hade nog inte mäktat med den här typen av nära samverkan i projektplanering (och förhoppningsvis genomförande) utan den räkmacka till rätt personer som vi har fått genom den här plattformen. Jag har även börjat lära mig om portföljstyrning vilket är otroligt intressant att lyfta in även i utbildningen framöver.

Det är så otroligt värdefullt (och roligt) med en närmare samverkan med olika verksamheter utanför akademien. Det ger värde både till forskning och utbildningen, mig själv, och för att forskare som yrkeskategori ska få praktikers perspektiv och hjälp för att tillsammans ta sig an olika utmaningar, snarare än att enbart fastna i den internationella forskningen och de akademiska samtalen forskare emellan. Jag älskar att jobba med Samhällskontraktet, får så mycket energi av allt engagemang och driv. En riktig räkmacka från att ha en idé till handling!

- Camilla Eriksson lektor i Folkhälsa, Mälardalens universitet

Testbädd: Zetterbergsgymnasiet

2023 startade Zetterbergsgymnasiet som en testbädd för livslångt lärande och innovativ undervisning, med fokus på pedagogiska modellen 'Spiral of Inquiry' (Sol). Denna modell engagerar elever som medskapare i lärandet och betonar viktiga relationer till lärare. Zetterbergsgymnasiet är Sveriges enda skola med full implementering av Sol, vilket erbjuder unika insikter i pedagogiska och emotionella effekter. Skolans forskningsförmåga har även förbättrats genom detta arbete.

Effekt: Kunskapen om hur forskning kan bedrivas i relation till en verksamhet har ökat på skolan.

Johannes Rytzler om Spiral of inquiry

Min roll i relation till SHK är främst som forskare, och en av flera som vill utveckla arbetet med physical literacy. Försöker även sakteligen använda SHK i utbildningen för att framför allt uppsatsstudenter (kandidatnivå) ska få inspiration att arbeta mer utmaningsdrivet i sina uppsatser och på så sätt även komma närmare olika verksamheter.

Det är alltid bra att mötas över olika professionsgrupper och kunskapsområden. Jag har uppskattat samtal med olika aktörer som gett inspiration och uppslag till min egen forskning och undervisning. Särskilt har jag uppskattat de mer informella träffarna (t ex co-workingsatsningen) där mer spontana tankar och idéer har delats. De mer organiserade träffarna har också varit bra men det kan ibland kännas lite styrt på ett sätt som hämmar kreativiteten (även om styrningen egentligen inte varit så omfattande). Kanske får man acceptera att det är svårt att tänka tillsammans (ju fler kockar etc.) och att tillsammanstänkande visserligen kan leda till nytänkande men att det kan gå långsamt då olika tankar ska kalibreras och sammansmälta till något för omvärlden begripligt och görbart. Oavsett format så har olika möten med aktörer lett till inte bara lösa tankar utan också mynnat ut i konkret forskning med start 2024, vilket såklart är superbra. Den hade inte varit möjlig utan en långsiktig inblandning i olika initiativ från Samhällskontraktets sida.

Jag har lärt mig att lyssna på olika perspektiv och (tror jag) blivit bättre på att kombinera olika intressen inom ramen för ett och samma projekt.

Johannes Rytzler Universitetslektor i pedagogik/Docent Mälardalens universitet

Testbädd:

Mötesplatser med jobbcentrum

Efter en rad olika workshops och förankringsmöten tog KUG tryggt och socialt hållbart Eskilstuna i december beslut om att Mötesplatser med jobbcentrum blir den stora testbädden i Eskilstuna. Extra fokus blir de generationsöverskridande relationerna och möjligheten för medskapande.

Effekt: en starkt förankrad testbädd

Forskning & utbildning

Kort rapport om forsknings- och utbildningsframsteg 2023

Under 2023 tog Mälardalens universitet (MDU) ett stort kliv framåt i sitt arbete med forskning och utbildning inom Samhällskontraktet, särskilt genom anställningen av Eric Svanelöv som processledare. Svanelövs uppdrag var att integrera forskning, utbildning och praktik, i linje med MDU:s vision om ett framåtblickande och samverkande universitet för en hållbar framtid. Ett särskilt fokus låg på Samhällskontraktets utmaningar, vilket ledde till initiering av flera tvärvetenskapliga forskningsprojekt.

En av de mest framträdande förändringarna för MDU, som nu är ett universitet, var de ökade förväntningarna och kraven på forskning. I detta sammanhang spelade Samhällskontraktet en nyckelroll som en katalysator för förändring och innovation. Under årets sista kvartal allokerade MDU internfinansierade forskningsmedel på minst 10 miljoner kronor, fördelat över de olika akademierna (HVV, UKK, EST och IDT). Denna finansiering möjliggjorde starten av nya forskningsprojekt, med ett fokus på de samhällsutmaningar som identifierats inom Samhällskontraktet.

Svanelöv reflekterade över sin roll och de framsteg som gjorts:

- "Det har varit en spännande tid eftersom Samhällskontraktet är en ledande förändringsaktör inom MDU. Vi har verkligen börjat växla upp den forskning som bedrivs inom Samhällskontraktet och jag ser med spänning fram emot 2024."

Några konkreta exempel på tvärvetenskapliga forskningsprojekt inkluderar ett initiativ vid Zetterbergsgymnasiet i Eskilstuna, som fokuserar på att förbättra pedagogisk praxis och sociala relationer för elever och lärare. Dessutom har projektet undersökt användningen av AI och teknologi för att göra elever till medskapare i sin egen lärsituation.

Utöver forskning har MDU arbetat med utmaningsdriven utbildning och förstärkt kopplingen mellan teori och praktik. Studenterna har varit aktivt involverade i Samhällskontraktets kommunikationsarbete och har bidragit till arbete med samhällsutmaningar. Ett exempel är samarbetet mellan Skultuna kommun och MDU, där studenters examensarbeten baserats på aktuella samhällsutmaningar och bidragit till ömsesidigt lärande för alla inblandade parter.

Högvarv

Hur vill studenter bidra till samhällsförändring genom sina examensarbeten? Den frågan tog vi med till Högvarv i oktober.

Här träffade vi många studenter med stort engagemang och även konkreta uppslag på hur de skulle vilja bidra till Samhällskontraktets mission och fokusområden.

Övergripande satsningar

Cornerstone indicators

Projektet 'Cornerstone Indicators', en del av Samhällskontraktet, valdes förra året ut av RISE Cities som ett av tolv ledande europeiska samverkansinitiativ. Under åtta månader samarbetade teamet med Skultuna kommuns förvaltning, Dark Matter Labs, The Wellbeing Economy Alliance och Mimer. Projektet avslutades tidigare i år med deltagande i Re*Leadership-festivalen i Köpenhamn, där dess potential och lärdomar presenterades för städer, forskare och innovatörer i Europa. Huvudbudskapet var vikten av att inkludera invånare i beslutsprocesser samt att noggrant välja ut vilka indikatorer som används för att styra utvecklingen i städerna.

**GODA INNOVATIONSEXEMPEL
PITCHEVENT**

Många kommuner arbetar med innovativa lösningar på de utmaningar de står inför, och om en hittar en lösning som är till nytta för en kommun är det troligt att den också kan vara till nytta för flera. Samhällskontraktet och Helsingborgs stad bjuder in till dessa digitala event i ett försök att öka transparensen av vad som händer inom en mängd olika områden.

25 april 2023, kl 15-16:
Klimat och hållbara samhällen Klimatförändringarna är en av de största utmaningarna för vår planet idag. För att möta denna utmaning krävs innovativa lösningar inom många olika områden, inklusive hållbart samhällsbyggande, stadsplanering som främjar välbefinnande, förbättrad fysisk och mental hälsa, främjande av hälsosamma beteenden och hållbarhet. Det handlar om att skapa en hållbar framtid för alla människor och att ta ansvar för vår påverkan på miljön. Genom att arbeta tillsammans och utveckla innovativa lösningar kan vi bidra till att bromsa klimatförändringarna och skapa en mer hållbar och rättvis värld för framtida generationer.

Anmäl dig här

30 maj 2023, kl 15-16:
Integration Integration är ett utmaningsområde som är av stor betydelse för samhället. Många människor runt om i världen lever i dag i en kulturellt mångfaldig miljö, där det är viktigt att hitta sätt att skapa ett sammanhang och en gemenskap för alla människor. Integration handlar om att skapa en inkluderande miljö där alla känner sig välkomna och där alla har möjlighet att bidra till samhällets utveckling. Området handlar om hur vi genom att främja språket och kulturella utbyten kan främja tolerans och respekt, hur vi genom att erbjuda utbildning och utvecklingsmöjligheter och genom att skapa ett socialt sammanhang för alla människor kan skapa en mer jämlik och inkluderande samhälle.

Goda innovationsexempel pitchevent

Många kommuner arbetar med innovativa lösningar på de utmaningar de står inför. Om en lösning visar sig vara till nytta för en kommun, är det troligt att den också kan gagnas andra. I syfte att öka transparensen kring vad som pågår inom olika områden, bjöd Samhällskontraktet och Helsingborgs stad in till en serie digitala event.

Pitcheventen arrangerades med följande teman och antal anmälda deltagare:

- 17 januari** Teknik för högre livskvalitet 56 anmälda
- 14 februari** Proaktiv hälsa 78 anmälda
- 14 mars** Trygghet 84 anmälda
- 25 april** Klimat och hållbara samhällen 59 anmälda
- 30 maj** Integration 46 anmälda

Öppen verkstad

Under fyra fredagar i oktober anordnades "Öppen verkstad", ett initiativ för att sammanföra aktörer från olika samhällssektorer, inklusive offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle. Syftet var inte enbart att tillhandahålla en arbetsplats, utan att skapa en miljö där sektorsgränser kunde suddas ut. Deltagarna fick möjlighet att skapa, dela och driva förändring med en gemensam ambition: 'välmående självständiga äldre'.

Effekt: Utvärderingen visade att deltagarna fick nya kontakter (50%), nya perspektiv (50%) och nya samarbetsmöjligheter (62,5%), samt nya idéer (62,5%).

Övergripande aktiviteter

Utbildning – Systematisk innovationsledning

För att ta sig an de komplexa utmaningar som påverkar oss idag, krävs en kombination av förbättring, utveckling och förnyelse. Detta arbete behöver utföras systematiskt för att effektivt fånga upp behov, identifiera möjligheter, skapa lösningar och säkerställa att dessa lösningar skapar värde. En ofta utmanande aspekt i detta sammanhang är "Hurfrågan". Därför har Anders Wikström under ett års tid utbildat koncernledningen i Eskilstuna kommun och Västerås stad i systematisk innovationsledning. Utbildningen syftar till att ge dem metoder och verktyg som stärker deras förmåga att arbeta långsiktigt och systematiskt med förnyelse inom sina organisationer. Dessutom bidrar utbildningen till att stärka samarbetet mellan kommunerna för att gemensamt hantera framtida utmaningar.

Folk och kultur

Vi behöver tänka och agera på nya sätt för att lösa komplexa samhällsutmaningar. Konsten och kulturen kan vara nyckeln till att öppna upp för nya perspektiv, tänka annorlunda och hitta innovativa lösningar. Därför var Samhällskontraktet en aktiv deltagare vid evenemanget Folk och Kultur. Under konventet engagerade vi besökarna genom dialog och interaktiva labb i vår monter, samt genom ett panelsamtal som fokuserade på näringslivets roll i att skapa förutsättningar för barn och unga att lyckas.

Samhällsmingel och boksläpp

Organisations- och samverkansforskaren Marie Mörndal har följt Samhällskontraktet för att skapa kunskap om vad samverkan egentligen innebär, samt för att förstå dess potential och fallgropar. Under minglet presenterade Marie sina slutsatser och de största lärdomarna från sitt arbete. Vi tog även tillfället i akt att introducera det nya Samhällskontraktet – en ny era med större fokus på innovation och radikala samhällsförändringar.

Övergripande aktiviteter

Föreläsning: Att vara kommunikativt låst

Samhällskontraktet arrangerade en föreläsning som djupdykte i vård- och omsorgspersonalens utmanande roller och relationer. Fokus låg på betydelsen av effektiv och empatisk kommunikation inom vårdsektorn. Föreläsningarna, som leddes av Jonas Stier, professor i socialt arbete och vetenskaplig ledare för Samhällskontraktet, samt Helena Blomberg, docent i sociologi, behandlade viktiga frågor om kommunikativa utmaningar i vården.

De diskuterade ämnen som hantering av kommunikativa låsningar, möten med medborgare som har svårigheter att avsluta samtal, och strategier för att undvika misslyckade vårdkontakter. Föreläsningarna, baserade på insikter från två studier, erbjöd praktiska verktyg och metoder för att navigera dessa komplexa situationer med professionalism och empati.

Utvecklingskonferens om utmaningsdriven utbildning

Vid utvecklingskonferensen för Sveriges Ingenjörsutbildningar riktades fokus mot de växande utmaningar som världen står inför, trots den aldrig tidigare skådade nivån av kunskap, utbildning och teknisk utveckling. Eric Svanelöv, vår processledare för forskning och utbildning, var en av de inledande talarna.

Han betonade vikten av utmaningsdriven utbildning och framhöll att det är nödvändigt att förbereda våra studenter för att vara förändringsagenter och livslånga ledare. Svanelöv underströk även vikten av att utnyttja studenternas innovativa potential och deras förmåga att bidra till samhällsutvecklingen redan under studietiden. Detta anses vara avgörande för att hantera de negativa utvecklingstrender som vi ser på flera fronter i dagens samhälle.

Lägereld på Samverket: Från Kortsiktiga Projektmedel till Hållbar Finansiering

Vi står inför utmaningen att hantera en åldrande befolkning samtidigt som barnkullarna är stora och skolresultaten går ner. Runt omkring oss upplever vi komplexa samhällsutmaningar som behöver lösas för att upprätthålla ett tryggt och hållbart samhälle.

En viktig fråga är: Hur finansierar vi en hållbar omställning? För att utforska denna fråga bjöd Samhällskontraktet in till en lägereld på Samverket. Detta gav representanter från offentlig sektor möjlighet att mötas och börja utforska de mer kvalitativa utmaningarna relaterade till hållbar finansiering.

Övergripande aktiviteter

Forskningsföreläsning i Budapest

Det finns ett stort internationellt intresse för forskning som anknyter till Samhällskontraktets uppdrag. Vår följeforskare Karin Axelsson har varit i Budapest för att presentera forskning om samarbete mellan civilsamhället och Eskilstuna kommun. Fokus för forskningen var att skapa trygghet för barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden.

Karin har följt ett års projekt i ett socio-ekonomiskt utsatt område i Eskilstuna, där samverkan mellan olika parter samt initiativ och aktiviteter för områdets boende stod i centrum. Projektet genomfördes i samarbete med kommunen och tre civilsamhällesaktörer: Sisters in Business, Studieförbundet och Årbynätverket. Karin uttrycker sin beundran för det engagemang och den vilja som finns i Eskilstuna kommun och hos de involverade i civilsamhället.

iHUBS Sweden om Samhällskontraktets arbete med portföljstyrning

Vid nätverksträffen hos iHUBS berättade Emma Mossberg och Linnea Rönnquist om Samhällskontraktets arbete med portföljstyrning, ett nyckelelement i vår strategi för att hantera komplexitet och leda systeminnovation. Genom konkreta exempel belyste de hur vi integrerar forskning, utbildning och innovationsinitiativ för att skapa både förflyttning och lärande.

De framhöll Samhällskontraktets skifte från projektbaserad till systemisk portföljstyrning, vilket innebär ett fokus på sammanhanget mellan olika initiativ och deras kollektiva potential att driva långsiktig transformation.

Föreläsning ELISAVAs master

I arbete med komplexa utmaningar blir strategisk design en allt viktigare förmåga och kompetens. Detta har lett till att Kaospiloterna har utvecklat ett masterprogram inom området. I detta sammanhang bjöds Samhällskontraktets processledare Linnea Rönnquist in för att tala om hur man kan arbeta med strategisk design inom offentlig sektor.

“Att vara en strategisk designer innebär att applicera traditionella designprinciper, men från ett systemperspektiv, på komplexa utmaningar. Strategisk design kombinerar strategiska metoder, systemtänkande och framtids tänkande i en designprocess,” förklarar Linnea.

Våra aktiviteter

- 17 januari** Teknik för högre livskvalitet (Digitalt pitchevent)
- 8-11 februari** Samhällskontraktet tog plats under Kulturpolitiska eventet Folk och kultur
- 14 februari** Proaktiv hälsa (Digitalt pitchevent)
- 15 februari** Samhällslabb för undervisande personal om utmaningsdrivna projekt för studenter 2023
- 17 februari** Forumträff Volontärskap för välmående och självständiga äldre
- 14 mars** Innovationer inom trygghetsområdet (Digitalt pitchevent)
- 30 mars** Book release och Samhällsmingel med författaren Marie Mörndal
- 5 april** Forumträff Hälsöfrämjande insatser för välmående och självständiga äldre
- 21 april** Lägereld på Samverket: Från korta projekt till hållbar finansiering
- 25 april** Klimat och hållbara samhällen (Digitalt pitchevent)
- 17 maj** Öppen verkstad
- 30 maj** Integration (Digitalt pitchevent)
- 1 juni** Lunchföreläsning med Samhällskontraktets seniora rådgivare professor Laura Lee
- 11 september** Föreläsning: Hur får vi fler att aktivt välja rörelse varje dag livet ut?
- 6 oktober** Öppen verkstad
- 10 oktober** Föreläsning: Att vara kommunikativt låst
- 13 oktober** Öppen verkstad
- 20 oktober** Öppen verkstad
- 27 oktober** Öppen verkstad

Total utfall 2023

Finansiering och uppväxling

I år har SHK beviljats ytterligare finansiering på 11 129 000 kronor. Denna summa representerar det totala belopp som beviljats under 2023 för projekt som sträcker sig över två eller tre år. SHK:s övergripande mål är att öka finansieringen med minst tio miljoner kronor per år.

Beviljat:

- FORTE: "Att dra upp ohälsan i kvinnodominerad kommunal förvaltning med rötterna genom organisatoriska interventioner: Vad är nödvändigt och/eller tillräckligt" - 4,9 miljoner kronor (2023-2025).
- Afa Trygg tjänstepensionsaktiebolag: "Att leda på avstånd: Hybrid ledarskap för välbefinnande" - cirka 5 miljoner kronor (2023-2025).
- MDU: 50% processledning och utveckling av forskning och utbildning (Eric Svanelöv) - 1,2 miljoner kronor (2023-2025).
- Region Sörmland: Stöd för FORMAS-ansökan och formering av PL council på MDU - 33 000 kronor (2023).
- Det finns fortfarande en stor potential för förbättringar i hur ansökningar drivs fram, ett utvecklingsarbete som pågår aktivt. Det finns ett behov av processledning i ansökningsförfarandet och större involvering av alla parter redan från start.

Ett tiotal ansökningar låg ute i slutet av året, bland annat en FORMAS-ansökan på sex miljoner kronor kopplat till "Physical Literacy". En bredd av forskare, i samarbete med medarbetare i Eskilstuna kommun, har drivit fram ett projekt som just nu ingår i "Alla barn och unga lyckas". Detta arbete har på sikt stor potential att fungera som en brygga till "Välmående och självständiga äldre".

Ett av de mest ambitiösa projekten är en EU-ansökan på drygt 80 miljoner kronor, relaterad till ungas välmående och kopplat till arbetet i Skultuna. Dessutom planeras en omfattande Horizon-ansökan, denna på cirka 35 miljoner kronor.

Namn	Total utfall, helår 2023
Övergripande processtöd	2 931 269
Följeforskning	1 048 187
Event och kommunikation	450 847
Välmående och självständiga äldre	2 080 194
Alla barn och unga lyckas	2 953 728
Pilotprojekt och seed money	111 091
Summa	9 575 316

Utvärdering Samhällskontraktet 2023

En interaktiv utvärdering av de två första målen i Samhällskontraktets verksamhetsplan genomfördes gemensamt av representanterna i styrelse och Core Team under 2024 års första styrelsemöte.

De femton representanterna på plats fick individuellt ta ställning till ett antal påståenden i en skala av grönt, gult, orange och rött; där grönt symboliserade att arbetet fungerar mycket bra och rött att det fungerar mycket dåligt. Efter att det tagit ställning fick de diskutera och dela med sig av sitt ställningstagande samt dela vad de ansåg behövde göras för att flytta upp på skalan.

* Utförlig redovisning av den interaktiv utvärdering återfinns i Samhällskontraktets öppna dokumentarkiv.

Sammanfattning

Påstående 1: "Vårt arbete i Samhällskontraktet har bidragit till utveckling och innovation."

Tolv representanter valde gult. Där de delade att mycket på gång samt att Samhällskontraktet är redo att skala upp. Nu finns förutsättningar för att skapa utveckling och innovation i ny skala; det har tagit ett tag att skapa dessa förutsättningar. Därav att vi ännu inte är på grönt. Kommunikation är ett viktigt område, inåt och utåt samt att representanterna i Core Team av en mycket avgörande roll.

Två representanter valde grönt och motiverade dels med att det finns en tydlig process och progress som genererar utveckling och lärande, dels att tydligt resultat för utveckling och innovation skett tack vare Samhällskontraktet i representantens ansvarsområde.

En representant valde orange men uttryckte att hen ville välja fler färger. Hen gav grönt till exempelvis processer, arbetssätt och strategisk prioritering men rött utifrån att arbetet inte kommit lika långt när det gäller civilsamhället och de invånare som vi ytterst finns till för. Vi har en del kvar att göra innan vi levererar utveckling och innovation för dem.

Påstående 2: "Vi har en väl fungerande styrning och ledning i Samhällskontraktet".

En majoritet med nio representanter valde gult. De vittnade om en positiv utveckling i rätt riktning. Utmaningar som lyftes var att representanter byts ut i styrelse och Core Team. De stora utmaningarna gäller styrning och ledning mellan Samhällskontraktet och parternas organisationer samt hur arbetet hanteras på hemmaplan.

En representant valde grönt med motivering att Samhällskontraktet är en katalysator för framtidens MDU. Dock måste arbetet bli mer känt inom universitetet och fler måste in och verka inom ramarna för Samhällskontraktets arbete.

Fem representanter valde orange. Dessa vittnade om en bra struktur med styrelse och Core Team. Dock behövs:

- mer tid tillsammans,
- bättre processer inom parternas organisationer
- Samhällskontraktet mer på plats i verksamheterna.
- Släppa övertro på dokument - skapa resultat och effekter.

Avslutningsvis fick representanterna individuellt presentera sådant som behöver betonas under 2024.

"Nu tar vi nästa steg!"

"Vi ska vara prestigelösa!"

"Finns en riktigt bra struktur!"

"Skapa innovation i nya hjulspår – mellan våra två fokusområden finns stor potential!"

"Mer teknik och AI!"

"Samarbete med Länsbildningsförbudet!"

"Viktigt att hålla fokus på målen!"

"Tvärvetenskap är viktigt och nu får vi verkligen till det med den nya satsningen på Samhällskontraktet!"

"Instämmer, den tvärvetenskapliga forskningen! Samt utöka samebete med viktiga aktörer!"

Vad tar vi med oss till 2024

Under 2024 kommer Samhällskontraktet att ha ett övergripande fokus på följande områden:

Skala upp verksamheten och följa upp effekter

- Fler initiativ sätts i gång och genomförs.
- Resurssättningen central, där gemensamt ansvar behöver tas för att resurs sätta initiativ som prioriteras av Core Team. Fler medarbetare från samtliga parter engageras. Samarbeten etableras med relevanta aktörer.
- Core Team förstärks med fler representanter från MDU. Samtliga akademier ska finnas representerade.
- Fler studenter engageras in i Samhällskontraktet både som studentmedarbetare, genom utmaningar som tas in i kurser och program samt genom fältstudier och ex-jobb.
- Skalningen ska ske med kvalitet och med fokus på impact och effekt. Under året stärks arbetet att synliggöra och följa impact och effekter av Samhällskontraktet och dess initiativ.

Tvärvetenskaplig forskning och utmaningsdriven utbildning

Integrering av utbildning, forskning och praktik fortsätter att utvecklas under 2024. MDU lägger stor vikt vid att utveckla tvärvetenskaplig forskning och utmaningsdriven utbildning där Samhällskontraktet är en ska fungera som katalysator för den utvecklingen.

- Koppla de 10 miljonerna i tvärvetenskaplig forskning på MDU till prioriterade behov i Samhällskontraktet.
- Utveckla strukturen och arbetsätten för extern och intern uppväxling av forskningsmedel.
- Utveckla utmaningsdriven utbildning inom Samhällskontraktets intresseområden
- Studenter engageras i datadrivet lärande som bidrar till att identifiera behov av fortsatt utvecklings- och innovationsarbete i kommunerna.

Kommunikation, ledarskap och lärande

Kommunikation placeras inom ett sammanhang av lärande och ledarskap, och är ett viktigt område 2024 för att effektivt driva och utveckla arbetet inom Samhällskontraktet.

- Samhällskontraktet är viktigt för att lyfta vår kunskapsregion till en ledande position. Här har parterna möjlighet till gemensam kommunikation av gemensamma angelägenheter.
- Relevanta delar av parternas organisationer behöver en enklare förståelse om Samhällskontraktets roll och möjligheter.
- Internkommunikation mellan styrelse och Core Team behöver stärkas ytterligare.
- Fortsatt viktigt att bygga en kritisk massa inom parterna med förmåga och ledarskap att kunna driva förändring, därav satsningen på ledarskapsprogrammet 'Future Impact Champion'.
- Utveckla former för att skapa ett lärande från våra initiativ, där reflektion och återföring av kunskap och erfarenheter sker.

SAMHÄLLSKONTRAKTET

Eskilstuna
kommun

Mälardalens
universitet

VÄSTERÅS STAD